

Tabell 3.

Oversikt over undersøkt myrareal innen de inventerte områder.

Område	Myrareal i dekar			Sum
	Herred			
	Stange	Romedal	Eidsvoll	
Stange almenning . . .	9.467	48	220	9.735
Stange bygd	640	—	—	640
Sum	10.107	48	220	10.375

menning og bare 30 dekar i Stange bygd. Da de fleste dyrkingsmyrer er små og ligger temmelig spredt, er mulighetene for myrdryrking i større omfang nokså begrenset.

Arealet av brenntorvmyr utgjør tilsammen 693 dekar fordelt på 25 felter. Herav ligger 22 felter med et samlet areal av 620 dekar i Stange almenning og 3 felter med et areal av 73 dekar i Stange bygd. Den samlede kubikkmasse råtorv utgjør 1.220.900 m³, hvorav 1.060.500 m³ i Stange almenning og 160.400 m³ i Stange bygd. For tiden er det to maskintorvanlegg i drift i Stange herred. Således har almenningen et anlegg på Langmyra, sør for Fløtbakken, og Stange kommune har i en årrekke drevet maskintorvproduksjon på Nøslemyra.

Av strøtorvmyr er det i alt skilt ut et areal av 746 dekar fordelt på 29 felter og med en samlet kubikkmasse råtorv av 795.300 m³. I Stange almenning ligger 27 felter som tilsammen utgjør 671 dekar og inneholder 727.800 m³ råtorv, mens det i Stange bygd bare finnes 2 felter på i alt 75 dekar og med 67.500 m³ råtorv.

Da flere større strøtorvmyrer i almenningen ligger forholdsvis gunstig til for utnyttelse, er mulighetene for torvstrøproduksjon ganske gode.

UTVIDET FØRSØKSVIRKSOMHET PÅ MYR I NORD-NORGE.

Av konsulent Paul Johnsen.

Nord-Norge har som bekjent store myrvidder. Etter oppgave fra Det norske myrselskaps myrinventeringer er det bare i Lofoten og Vesterålen ca. 400.000 dekar udyrket, men dyrkbar myr. Når en så til dette legger myrarealene i det øvrige av Nordland fylke og de store myrviddene i Troms og Finnmark, får en et overveldende inntrykk av de områder det dreier seg om.

Under inntrykk av det store behov det er for forsøksmessig be-

handling av de spørsmål og vansker som gårdbrukerne står overfor i disse distrikter, har Det norske myrselskap i sitt budsjettforslag for 1945 pekt på at det kan bli nødvendig å opprette en forsøksstasjon for myr dyrking i disse distrikter. Dette ble gjentatt i budsjettforlaget for 1946.

Etter initiativ av Nordland landbruksselskap ble saken drøftet mer inngående mellom Nordland landbruksselskap og Det norske myrselskap høsten 1945. Under denne drøftelse framkom uttalelser av landbrukssekretær Hovde, direktør Løddesøl og forsøksleder Hagerup samt en rekke av Nordland fylkes landbruksfunksjonærer. Alle som den gang uttalte seg var samstemmige angående nødvendigheten av å få i gang flere myrforsøk, særlig i kystdistriktene.

På møte i Nordland landbruksselskap den 2. februar 1946 ble det så oppnevnt en komitee som skulle utrede denne sak videre. Som medlemmer ble oppnevnt bestyrer Markussen, fylkesagronom Lothe og konsulent Johnsen. Komiteen ble siden komplettert med et medlem oppnevnt av Troms landbruksselskap, nemlig bestyrer Paul Solberg, Gibostad. Undertegnede ble senere valgt som formann i komiteen. Denne komitee holdt sitt første møte den 9. og 10. juli 1946.

I sin redegjørelse fra dette møte understreket komiteen at den overveiende del av dyrkingsjorden på bureisingsfeltene både i Nordland og Troms består av myr. Det som foreligger av forsøksresultater er vesentlig innvunnet ved landsdelens forsøksstasjoner og ved Det norske myrselskaps forsøksstasjon. Tyngdepunktet i de myrrealer det her gjelder, ligger imidlertid i Vesterålen, og det vil defor være av stor betydning om forsøkene i større utstrekning kunne legges her.

Blant de oppgaver som forsøkene i første rekke må søke å løse, nevner komiteen mangelsjukeproblemene og spørsmål i forbindelse med mineraljordkjøring og grøfting av myr (bl. a. grøfting av myrområder der brenntorvlag dominerer). Videre bør bruken av fosfatkali- og kvelstoffgjødsel til myr inngå i forsøksplanene. Dessuten bør også oppgaver av plantekulturmessig art tas med. I denne forbindelse nevnes overvintringsevnen i enga og dyrking av poteter på myr.

Komiteen stiller også opp et budsjettforslag (med en samlet utgift på kr. 16.900,00 for første år) for en forsøksvirksomhet som er basert på spredte forsøk og med en mann til å ta seg av dem.

Denne uttalelse fra komiteen ble forelagt styret i Troms landbruksselskap i møte den 4. oktober samme år. Styret slutter seg her til komiteens utredning når det gjelder nødvendigheten av slike forsøk og også når det gjelder de forsøksoppgaver som var nevnt.

Komiteen holdt et nytt møte den 25. oktober 1946. Da de spørsmål som skulle diskuteres, berører forsøksarbeidet for øvrig i Nord-Norge, fant en det retttest å innkalle forsøkslederne Fjærvoll og Hansen til dette møte. Dertil var forsøksleder Hagerup innkalt i

egenskap av leder for Det norske myrselskaps forsøksstasjon for myr-
dyrking på Mære.

Forsøkslederne erklærte seg enige i at det var meget påkrevd å
få flere forsøk i gang. Den uttalelse som komiteen før hadde gitt
angående forsøksoppgavene fikk også tilslutning fra forsøksleder-
nes side.

I sin redegjørelse fra dette møtet sier komiteen bl. a. at den
prinsipielt mener at en forsøksstasjon for myr dyrking i disse distrik-
ter er påkrevet, men at en i første omgang, slik forholdene ligger an,
kanskje må se bort fra muligheten av å få reist en slik forsøksstasjon
nå. Den ordning som komiteen mener vil være lettest gjennomfør-
bar, er å sette i gang spredte forsøk slik det er antydnet tidligere. Det
er videre komiteens forutsetning at en slik forsøksvirksomhet må
innordnes i den større felles forsøksplan for landet som helhet.

Begge disse uttalelser fra komiteen ble så forelagt styret i Nord-
land landbrukselskap i møte den 6. november 1946. Styret krever
på dette møte at det blir opprettet en egen myrforsøksstasjon for
Nord-Norge. Inntil denne stasjon er kommet i virksomhet, går en ut
fra at Det norske myrselskap setter i gang spredte myrforsøk i lands-
delen i tilknytning til selskapets myrforsøksstasjon på Mæresmyra.

I sitt budsjettforslag for 1947—48 har Det norske myrselskap tatt
med komiteens opprinnelige forslag til finansiering av forsøkene.
På grunnlag av de uttalelser som er kommet etter komiteens første
redegjørelse, nemlig uttalelse fra styret i Troms landbrukselskap
(datert 4. oktober 1946), ny uttalelse fra komiteen (datert 25. oktober
1946) og beslutning i styret for Nordland landbrukselskap (datert
6. november 1946) har Det norske myrselskap den 16. november 1946
gjort en inntrengende henvendelse til departementet med anmod-
ning om at det må bli stilt midler til rådighet for en slik utvidet
forsøksvirksomhet.

Departementet har imidlertid ifølge stortingsproposisjon nr. 1
for 1947 ikke tatt stilling til saken.

I møte av landbrukets fagtjenestemenn og jordbrukets organisa-
sjoner og institusjoner i Nordland, Troms og Finnmark avholdt på
Sortland 1.—3. mars 1947 ble det i tilslutning til en diskusjon om
ovennevnte sak, enstemmig vedtatt følgende resolusjon som en til-
later seg å referere:

«Myrene utgjør den overveiende del av den udyrkede jord i
Nord-Norges kyststrøk. Spørsmålet om deres brukbarhet og de rik-
tige og mest økonomiske metoder til deres utnyttelse er av avgjørende
betydning for landsdelens jordbruk. Dette spørsmål blir mere på-
trengende i forbindelse med den utvidelse av kystbygdenes altfor
små jordbruksenheter som må anses uomgjengelig nødvendig for å
oppnå den nødvendige rasjonalisering av jordbruket i disse bygder.

Forsøksarbeidet på dette område er hittil av meget lite omfang
her nord. De omfattende resultater en har av myrforsøk lenger sør

i landet har en meget begrenset gyldighet her nord, særlig på grunn av de store klimatiske ulikheter.

En anser derfor de tiltak som det er søkt om midler til for å være av overmåte stor betydning. De innebærer så store muligheter sammenliknet med den utgift det dreier seg om at en finner å måtte rette en inntrengende henstilling til det ærede departement om at det omsøkte beløp kr. 16.900,00 blir medtatt på Landbruksdepartementets budsjett for terminen 1947—48.»

Det foranstående er ment å skulle gi et sammendrag av det som hittil er gjort for å utrede spørsmålet om utvidet forsøksvirksomhet på myr i Nord-Norge og å skaffe midler til veie for en slik forsøksvirksomhet.

Landbruksdepartementets forsknings- og forsøksutvalg arbeider for øvrig med spørsmål i forbindelse med forsøksvirksomheten i landet som helhet. Utvalget har allerede gitt ut første del av sin innstilling om disse spørsmål. Det bebudes også en senere innstilling hvor utvalget bl. a. vil ta stilling til spørsmål i forbindelse med forsøksgårdene, samt finansieringen av forsøksvirksomheten. Denne siste del av innstillingen vil formentlig også ta stilling til myrforsøksvirksomheten i Nord-Norge, og den vil derfor bli imøtesett med spenning av befolkningen i denne landsdel som i sine myrvidder har så store unyttede muligheter.

ÅRSMELDING FOR TRØNDELAG MYRSELSKAP FOR 1946.

Direktør

Haakon O. Christiansen

Medlemstallet var ved årets begynnelse 46 årsbetalende og 12 livsvarige, tilsammen 58. I årets løp er innmeldt 14 årsbetalende. Tilsammen er medlemstallet nå 72.

Meddelelser fra Det norske myrselskap er i likhet med tidligere år sendt medlemmene gratis.

Selskapet har i 1946 fått kr. 1800,00 som bidrag fra Det norske myrselskap. Fra Nord-Trøndelag fylke er mottatt kr. 500,00, fra 54 herreder i Nord- og Sør-Trøndelag er mottatt kr. 1460,60 og fra banker i Trøndelag kr. 150,00.

Styret vil hermed få uttale sin beste takk for disse bidrag som har muliggjort det arbeid som ble utført i 1946.

Selskapets arbeid i beretningsåret har omfattet undersøkelser av såvel dyrkingsfelter på myr som brenntorv- og torvstrømyrer i Trøndelag.